

INFORMACJA

o wspólnym posiedzeniu

Komisji Spraw Unii Europejskiej

oraz

Komisji Spraw Zagranicznych

nr posiedzenia: 7

nr posiedzenia: 4

data posiedzenia: 6 lutego 2024 r.

Porządek posiedzenia:

1. Informacja ambasadora Królestwa Hiszpanii, podsumowująca prezydencję hiszpańską w Radzie Unii Europejskiej.
2. Informacja przedstawiciela rządu na temat polskiej polityki europejskiej w okresie prezydencji hiszpańskiej w Radzie Unii Europejskiej.
3. Informacja ambasadora Belgii na temat priorytetów prezydencji belgijskiej w Radzie Unii Europejskiej.
4. Informacja przedstawiciela rządu na temat polskiej polityki europejskiej w okresie prezydencji belgijskiej w Radzie Unii Europejskiej.

Posiedzeniu przewodniczył:

przewodniczący Komisji Spraw Unii Europejskiej Bogdan Klich.

W posiedzeniu uczestniczyli:

senatorowie członkowie Komisji Spraw Unii Europejskiej:

Jolanta Hibner, Michał Kamiński, Bogdan Klich, Marek Pęk, Grzegorz Schetyna, Henryk Piotr Siedlaczek, Kazimierz Michał Ujazdowski, Waldemar Witkowski, Jacek Włosowicz,

senatorowie członkowie Komisji Spraw Zagranicznych:

Krzysztof Bieńkowski, Grzegorz Czelej, Michał Kamiński, Bogdan Klich, Grzegorz Schetyna,

goście, m.in.:

ambasador nadzwyczajny i pełnomocny Królestwa Hiszpanii w Rzeczypospolitej Polskiej Ramiro Fernández Bachiller,

ambasador nadzwyczajny i pełnomocny Królestwa Belgii w Rzeczypospolitej Polskiej Rik Van Droogenbroeck,

Kancelaria Prezesa Rady Ministrów:

podsekretarz stanu Magdalena Sobkowiak-Czarnecka ze współpracownikami.

Ad 1.

Ambasador Królestwa Hiszpanii w RP Ramiro Fernández Bachiller przypomniał, że podczas prezydencji hiszpańskiej w drugiej połowie 2023 r. osiągnięto 71 porozumień w sprawach legislacyjnych w trilogach, formalnie przyjęto 39 aktów i podpisano kolejne 44 zgodnie ze standardową procedurą legislacyjną. Odbłyło się łącznie 230 trilogów w Brukseli. Do najważniejszych osiągnięć prezydencji należało porozumienie w sprawie paktu o migracji i azylu, reforma europejskiego rynku elektrycznego, projekt rozporządzenia o sztucznej inteligencji, a także nowe zasady fiskalne UE. W trakcie sprawowania prezydencji Hiszpania skupiła się na promocji reindustrializacji UE, otwartej autonomii strategicznej Unii, osiąganiu postępów w transformacji ekologicznej, wspieraniu sprawiedliwości społecznej, a także na wzmocnianiu gospodarki i jedności UE. W okresie hiszpańskiej prezydencji doszło do skonsolidowania wsparcia europejskiego na rzecz Ukrainy w związku z agresją Rosji na ten kraj, co znalazło wyraz w deklaracji z Granady, podpisanej 6 października ub.r., a w grudniu Rada Europejska zdecydowała o otwarciu negocjacji akcesyjnych z Ukrainą i Mołdawią w sprawie ich członkostwa w UE, a także przyznała status kandydata Gruzji. Ponadto oprócz rozszerzenia sankcji wobec Rosji wprowadzono ograniczenia sektorowe wobec Białorusi. W związku z kryzysem na Bliskim Wschodzie prezydencja hiszpańska uruchomiła instrument zintegrowanej reakcji politycznej, by koordynować reakcję Europy i pomoc humanitarną. W lipcu w Brukseli odbył się szczyt państw UE i Ameryki Łacińskiej oraz Karaibów, który przyczynił się do wzmocnienia sojuszu cyfrowego między Unią a Ameryką Łacińską, przyjęto plan inwestycyjny o wartości ponad 45 miliardów euro, udało się ponadto przyjąć porozumienia o współpracy w sektorach energetycznych z Argentyną, Urugwajem i Chile. Rozszerzono też porozumienia handlowe z ok. 80 państwami. Podpisano ponadto umowę handlową z Nową Zelandią i umowę o partnerstwie ekonomicznym z Kenią. 30 grudnia ub.r. Rada postanowiła znieść kontrole w ruchu lotniczym na wewnętrznych granicach Unii z Bułgarią i Rumunią.

Ad 3.

Ambasador Królestwa Belgii w RP Rik Van Droogenbroeck poinformował, że Belgia, która objęła prezydencję w styczniu br., za obszary priorytetowe uznaje sprawiedliwą zieloną transformację, program działań społeczno-zdrowotnych, jedność europejską, wzmocnienie demokracji i praworządności, a także ochronę granic i promowanie tzw. globalnej Europy. Obecnie toczy się debata o przyszłości Unii Europejskiej nie tylko w zakresie instytucjonalnym, ale i w zakresie potrzeb Unii, także budżetowych, które umożliwią jej funkcjonowanie w przyszłości. Jeżeli chcemy, by Unia się rozszerzyła, musimy zadbać o to, by mogła ona sprawnie funkcjonować. Do najważniejszych wyzwań stojących przed Radą należy obrona rządów prawa i praworządności i ustanowienie mechanizmów monitorowania. W 2020 r. przyjęty został przez Komisję Europejską plan działania na rzecz demokracji w Europie, a w listopadzie ub.r. przedstawiono pakiet obrony demokracji, zawierający szereg instrumentów i projektów ustawodawczych na rzecz zwiększenia przejrzystości w zakresie lobbingu prowadzonego przez kraje trzecie. Przed prezydencją belgijską stoją również wyzwania w zakresie rozwiązań instytucjonalnych mających zapewnić lepsze funkcjonowanie Unii w przyszłości. Innym priorytetem jest wzmocnienie konkurencyjności UE, usunięcie przeszkód w funkcjonowaniu jednolitego rynku. Będą kontynuowane prace legislacyjne nad aktem w sprawie przemysłu zeroemisyjnego, mającego wzmocnić europejską odporność gospodarczą. Obecnie toczy się dialog polityczny nad wzmocnieniem inwestycji w tzw. krytyczne technologie. Planowane są także prace nad dyrektywą w sprawie prawa do naprawy, zapewniającego konsumentom dostęp do napraw sprzętu elektronicznego, a także nad dyrektywą w sprawie zwalczania opóźnień w płatnościach. W związku z nowymi propozycjami Komisji Europejskiej w zakresie pakietu Fit for 55 nowe cele będą przedmiotem dyskusji podczas prezydencji belgijskiej. W planie społeczno-zdrowotnym podczas prezydencji planowany jest szczyt partnerów społecznych i pracodawców, co przybliży nas do osiągnięcia

celów zapisanych w rozporządzeniu 883 w sprawie poprawy warunków pracy obywateli UE podejmujących zatrudnienie w innym unijnym kraju. Przed prezydencją stoi także wyzwanie w zakresie pakietu farmaceutycznego, który ma na celu zwiększenie dostępności leków, również pod względem cenowym. Należy dążyć do zapewnienia autonomii strategicznej UE w tym obszarze. Przed nami również uzgodnienia techniczne w sprawie paktu o migracji oraz prace nad dyrektywą o zwalczaniu handlu ludźmi. 1 lutego Rada zajęła się instrumentem na rzecz pokoju w Europie i dostrzegła potrzebę konsolidacji zasobów obronnych Europy i wyskalowania produkcji obronnej, aby zapewnić Europie bezpieczeństwo. W Radzie trwają obecnie prace nad porozumieniem o wykorzystaniu zamrożonych aktywów rosyjskich i odbudową Ukrainy i jej gospodarki. Belgijska prezydencja będzie też dążyć do wzmocnienia partnerstwa z kontynentem afrykańskim.

Ad 2 i 4.

Informacje na temat polskiej polityki europejskiej w okresie prezydencji hiszpańskiej i prezydencji belgijskiej przedstawiła podsekretarz stanu w pionie ds. Unii Europejskiej w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów Magdalena Sobkowiak-Czarnecka. Przypomniała, że w okresie prezydencji hiszpańskiej UE musiała zmierzyć się z kolejnym kryzysem humanitarnym i politycznym oprócz wojny w Ukrainie – kryzysem na Bliskim Wschodzie. Podczas prezydencji belgijskiej otoczenie międzynarodowe UE prawdopodobnie radykalnie się nie poprawi, a dodatkowym czynnikiem będą nadchodzące wybory w Stanach Zjednoczonych. Polska poparła wysiłki prezydencji hiszpańskiej w zakresie przeglądu dialogu praworządności w Radzie, zwieńczone przyjęciem konkluzji pod koniec ub.r., a także priorytety prezydencji belgijskiej w tym zakresie. Polska docenia działania prezydencji hiszpańskiej na rzecz udzielenia wszechstronnego wsparcia Ukrainie i działania na rzecz utrzymania jedności europejskiej w tym obszarze, licząc na zaangażowanie prezydencji belgijskiej w działania na rzecz utrzymania tego wsparcia. W ocenie Polski kluczowa jest stabilna pomoc finansowa i zwiększenie wsparcia militarnego dla Ukrainy. Konieczne jest też wspólne i konsekwentne podejście do sankcji wobec Rosji. Polska regularnie ponawia wnioski o przyjęcie dalszych sankcji także wobec Białorusi. Polska z radością przyjęła wysiłki prezydencji hiszpańskiej i decyzję Radę o rozpoczęciu negocjacji akcesyjnych z Ukrainą i Mołdawią oraz o przyznaniu Gruzji statusu kraju kandydującego. W kontekście rozszerzenia UE Polska dostrzega zasadność dyskusji o dostosowaniu polityk unijnych oraz budżetu niezbędnego do funkcjonowania po akcesji nowych krajów, jednocześnie podkreślając, że rozszerzenie i transformacja unijnych polityk pozostają odrębnymi procesami. Polska stoi na stanowisku, że realizacja autonomii strategicznej UE wymaga m.in. silnych więzi transatlantyckich i przeciwdziałania polaryzacji na linii UE–USA, a także zmniejszenia zależności gospodarki unijnej od państw autorytarnych, zwłaszcza w zakresie surowców krytycznych, energii, technologii podwójnego zastosowania, żywności, leków i infrastruktury, dlatego docenia osiągnięcie prezydencji hiszpańskiej w zakresie porozumienia w sprawie aktu o surowcach krytycznych, a także w sprawie poprawy bezpieczeństwa w zakresie dostaw leków. Za istotne osiągnięcie Polska uznaje również porozumienie w sprawie aktu o sztucznej inteligencji, zwłaszcza w zakresie rozwiązań o ochronie demokracji. Polska liczy na to, że prezydencji belgijskiej uda się osiągnąć porozumienie w sprawie aktu o infrastrukturze gigabitowej, co ułatwi budowę nowoczesnych sieci telekomunikacyjnych kluczowych dla wzmocnienia konkurencyjności UE. W ocenie Polski polityka klimatyczna UE powinna być skonstruowana tak, aby zapewnić bezpieczeństwo energetyczne unijnym obywatelom, w tym grupom najbardziej wrażliwym, a debata nad nowym celem redukcyjnym – poprzedzona realistyczną oceną obecnego stanu realizacji celów oraz faktycznego potencjału redukcyjnego na poziomie państw członkowskich. Migracja pozostaje długoterminowym wyzwaniem dla Unii, a z polskiego punktu widzenia najistotniejsze jest zapewnienie skutecznej ochrony granicy zewnętrznej.

